

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobce: N.Q.C.**, nar...., ev. č. ..., st. přísl. Vietnamská socialistická republika, t. č. bytem ..., zastoupeného Mgr. Ivem Žižkovským, advokátem, se sídlem Plzeň, Martinská 10, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13.3.2017, č.j. OAM-789/ZA-ZA11-HA10-2016,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o azylu“*), se neuděluje.

Po shrnutí svých dosavadních tvrzení v rámci správního řízení o udělení mezinárodní ochrany a výsledku tohoto řízení žalobce v **žalobě**, předané k poštovní přepravě dne 19.4.2017, uvedl, že se z jeho strany nejednalo o účelová tvrzení. Žalobce od r. 2010 vyjadřuje své názory na politické a ekonomické dění ve Vietnamu, a to téměř každý týden. Vzhledem k tomu, že žalobce žije již více než 13 let na území ČR, je jeho smýšlení čistě demokratické a v počátcích svého vyjadřování si neuvědomoval, že by to mohl být problém. Na toto byl upozorněn až na sociálních sítích, a proto pátral v internetovém zpravodajství. Žalobce má obavu, že pokud by byl nucen vrátit se do Vietnamu a žít tam, což nechce on ani jeho rodina, která žije dlouhodobě na území ČR, bylo by jeho dosavadní jednání považováno za podkopávání národní jednoty, kdy za toto jednání podle Výroční zprávy 2017 Human Rights Watch omezovaly státní orgány Vietnamu základní lidská práva. Žalobce pociťuje obavu o svoji osobu, neboť prokazatelně od r. 2010 veřejně zastává určité politické názory, které by mohly důvodně vést k tomu, že by byl ve Vietnamu pronásledován. K tomu považoval

žalobce za nutné uvést, že ve Vietnamu je bráno jako vyvíjení činnosti směřující k uplatnění politických práv a svobod již vyjádření samotného názoru, které není v souladu s komunistickým režimem, což je ve Vietnamu trestáno odnětím svobody. Správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl: „*Během prvních devíti měsíců roku 2016 bylo postaveno před soud a odsouzeno nejméně devatenáct bloggerů a aktivistů. Často docházelo k napadení lidskoprávních bloggerů a aktivistů na veřejných akcích...*“ Výroční zpráva 2017, Human Rights Watch. Žalobce uvedl, že je vychován na demokratických principech a nemůže ze svého přesvědčení od propagace svých názorů upustit, neboť má za to, že režim, který ovládá jeho vlast, je nelidský a je zavrženíhodné, že v 21. století tyto systémy, nerespektující základní lidská práva, existují a bez omezení utiskují, trýzní a zbavují života svůj lid, byť i za „pouhé“ vyjadřování odlišných názorů. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** popíral oprávněnost podané žaloby a nesouhlasil s ní, neboť neprokazovala nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany a protokol o pohovoru. V průběhu správního řízení bylo dle žalovaného objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je legalizace žalobcova pobytu na území ČR. Do vlasti se odmítl vrátit, jelikož tam nemá zázemí. Současně vyslovil obavu z uvěznění za svou kritiku vietnamské politiky, kterou uveřejňoval na sociálních sítích v ČR. Správní orgán i nadále zastával názor, ke kterému dospěl po posouzení tvrzení žalobce v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, tj. že tento v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žadatel v průběhu řízení uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Zároveň potvrdil, že se v průběhu svého života neúčastnil ve vlasti jakýchkoliv aktivit politického charakteru, nijak veřejně se neangažoval a neměl ve vlasti rovněž žádné problémy s vietnamskými státními orgány nebo bezpečnostními složkami. Správní orgán tudíž konstatoval, že výše jmenovaný nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán ani k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Jmenovaný ve správním řízení uvedl svou obavu z uvěznění po návratu do vlasti, poněvadž zveřejňoval na sociálních sítích od prosince roku 2010 své názory na politickou situaci ve Vietnamu. Následně sdělil, že v době svého pobytu ve vlasti v září roku 2011 neměl žádné problémy ze strany státních domovských orgánů, jelikož se jednalo o turistický pobyt. Správní orgán uvedl, že s žalobcem bylo vedeno správní řízení o správním vyhoštění z území ČR a obavy z pronásledování z politických důvodů neuvedl ani navzdory skutečnosti, že byl tázan na možné překážky, které by mu bránily v návratu do vlasti. Správní orgán konstatoval, že toto sdělení jmenovaného je účelové, poněvadž pokud by státní vietnamské orgány disponovaly informacemi o tom, že jmenovaný kritizuje na sociálních sítích politickou a ekonomickou situaci ve Vietnamu, jistě by za jeho dvacetidenního pobytu ve vlasti došlo z jejich strany k represí proti jeho osobě, aniž by rozlišovaly, na jaký druh pobytu žadatel ve vlasti pobýval. Žalobce ve správním řízení neuvedl, mimo uveřejňování

svých rozdílných názorů na politiku Vietnamu na facebooku, že by byl za pobytu ve vlasti či v ČR jinak aktivní v kritice současného vietnamského režimu. Dále nebylo možné odhlédnout od skutečnosti, že o mezinárodní ochranu nepožádal již v roce 2010, kdy začal uveřejňovat na sociálních sítích své názory na politickou situaci ve Vietnamu, ale až v době, kdy mu hrozilo správní vyhoštění z území ČR. Podle správního orgánu žalobce o mezinárodní ochranu formou azylu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR. Hlavním důvodem podání žádosti byla tedy legalizace dalšího pobytu na území ČR, jelikož v důsledku vlastní trestné činnosti žalobce pozbyl dříve mu přiznané pobytové oprávnění. Jmenovaný byl v ČR ve výkonu trestu odnětí svobody v délce osmnácti měsíců za trestný čin porušení autorských práv. Žadatel je plně právně způsobilou osobou, je za své činy tedy plně odpovědný a měl by být připraven za své jednání nést i odpovědnost. Také skutečnost, že si správním řízením ve věci udělení mezinárodní ochrany hodlal na českém území legalizovat svůj další pobyt, nezakládala relevantní důvod k jejímu udělení. Dle názoru žalovaného bylo jednoznačně prokázáno, že potíže, uváděné žalobcem, nebylo možno považovat za pronásledování či za odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. V tomto směru žalovaný zejména odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Žalovaný měl rovněž za to, že postupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, k tomuto posoudil výpovědi žalobce a porovnal je s dostatečným množstvím reprezentativních a aktuálních informací o zemi původu. Žalovaný také posoudil, zda žalobce splňuje podmínky pro přiznání azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Na základě posouzení případu žalobce žalovaný neudělil azyl podle těchto ustanovení. Žalovaný se rovněž domníval, že se řádně vypořádal se skutečnostmi tvrzenými v průběhu správního řízení žalobcem v odůvodnění neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu.

Správní orgán sdělil, že legalizaci pobytu nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Právní úpravu pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999, o pobytu cizinců na území České republiky, jehož zákonné instituty nelze nahrazovat udělením mezinárodní ochrany. Jak z uvedeného vyplynulo, měl žalovaný za to, že se při posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany nedopustil žádné nezákonnosti. Napadené rozhodnutí bylo podle názoru žalovaného vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, a to na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených podkladů. Správní orgán se podrobně a individuálně zabýval tvrzeními žalobce a neshledal je azylově relevantními. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí správního orgánu o neudělení mezinárodní ochrany, proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

V souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s. ř. s.“*), rozhodl soud bez jednání, neboť s tím žalobce i žalovaný souhlasili. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a vycházel ze skutkového a právního stavu k okamžiku rozhodování soudu (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU).

Soud neshledal žalobu důvodnou.

Ustanovení § 12 zákona o azylu stanoví, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Ustanovení § 14a stanoví: (1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

(2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Soud vzal za základ svého rozhodování následující skutečnosti, jak jsou uvedeny ve správním spise: Žalobce podal dne 11.9.2016 v Příjímacím středisku cizinců Zastávka žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dne 14.9.2016 poskytl žalobce údaje ke své žádosti o mezinárodní ochranu a mj. uvedl, že nikdy nebyl členem politické strany, a jako důvod své žádosti sdělil, že má jiné politické názory, než jsou ve Vietnamu, a má také ekonomické důvody. Do protokolu o pohovoru téhož dne kromě jiného upřesnil, že v r. 2004 přijel na základě sloučení rodiny a v ČR měl trvalý pobyt. Do r. 2008, kdy mu bylo 18 let, žil ve společné domácnosti s otcem a sestrou. Od r. 2011 podnikal, do té doby ho živil otec. Se sestrou i otcem je nadále v kontaktu. Prodává textil od r. 2011 do r. 2013, pak byl 18 měsíců ve vězení. Propuštěn byl v květnu 2015, nic pak nedělal a živila ho sestra. Trvalý pobyt mu byl ukončen r. 2014 za opakovanou trestnou činnost. V srpnu 2016 bylo zamítnuto jeho odvolání proti ukončení trvalého pobytu. V r. 2011 byl jako turista na 20 dní ve Vietnamu se svou přítelkyní a při tomto pobytu neměl žádné problémy, ale dovolená je něco jiného než běžný život. K důvodům své žádosti upřesnil, že nesouhlasí s režimem ve Vietnamu, lidé ve Vietnamu nemají svobodu, přičemž to ví ze sociálních sítí. Ve Vietnamu by si nezvykl a má obavy, že by mohl být kvůli svým jiným názorům (nepřeje si vládu jedné strany a korupci, při vládě jedné strany lidé žijí pod tlakem a je korupce) zatčen, když je vyjadřoval na sociálních sítích. Tyto své názory vyjadřuje na sociální síti od prosince r. 2010 cca jednou týdně, jednou měsíčně, a to pouze na facebooku. Ze sociálních sítí a internetových novin je mu známo, že

lidé, kteří ve Vietnamu psali podobné věci jako on, jsou ve vězení. Na otázku, proč už dříve nezmínil jako překážku vycestování do Vietnamu kromě rodinných vazeb také své obavy z trestu za projevované názory, žalobce odpověděl, že to byl jeden z důvodů. K ekonomickým důvodům své žádosti sdělil, že Vietnam je zkorumpovaný a ekonomika je zastaralá. Žádost o mezinárodní ochranu žalobce nepodal dříve proto, že měl oprávněný pobyt, vyjadřoval své názory daleko od vlasti; teď, kdyby se měl vrátit do Vietnamu, má strach, že by ho postihli za jeho názory. Ve Vietnamu navíc nikoho nemá, nemá kde bydlet, v ČR je zvyklý a lidé ve Vietnamu nemají rovnoprávnost. Na území ČR má otce, sestru a přítelkyni. Na podporu svých tvrzení nechtěl žalobce nic doložit.

Žalobní námitky žalobce spočívaly v tom, že žalovaný nesprávně posoudil jeho tvrzení o kritice režimu na facebooku jako účelová, přičemž žalobce i nadále tvrdil, že mu ve vlasti pro veřejné zastávání určitých politických názorů hrozí pronásledování.

Soud zjistil, že žalovaný se zastáváním politických názorů žalobcem zabýval v souvislosti s § 12 písm. b) zákona o azylu (str. 4-5 napadeného rozhodnutí) i § 14a téhož zákona (str. 8-9 napadeného rozhodnutí). Soud dále shledal, že žalobce v řízení sice tvrdil, že na facebooku zastává politické názory, které jsou vůči vietnamskému režimu kritické, nicméně tato svá tvrzení ničím nedoložil, byť mu možnost byla výslovně dána. Soud se tudíž ztotožnil se žalovaným v tom, že *„jmenovaný svou aktivitu v rámci kritiky současného vietnamského režimu nijak nedoložil, např. poskytnutím svých internetových kritik, pouze obecně sdělil, že nesouhlasí s režimem ve Vietnamu a pokud by se tam vrátil, vzhledem ke svým rozdílným názorům by si tam nezvykl.“* (str. 5 napadeného rozhodnutí). Kritika státního režimu, jak ji žalobce předestřel během pohovoru o žádosti, byla značně obecná a žalobce nepopsal, jaké konkrétnější politické názory vlastně zastává. Žalobce tedy ani neprokázal, že veřejně zastává určité politické názory. Navíc na rozdíl od internetových blogů, které budou v zásadě veřejně přístupné prostřednictvím internetu, u profilů na sociálních sítích platí, že přístup ke zveřejňovaným sdělením může uživatel omezit, proto by nebylo spravedlivé a případně ani reálně proveditelné, pokud by soud po žalovaném žádal, aby v rámci vlastního důkazního břemene sám vyhledával, jakou kritiku žalobce publikoval.

Dále soud zohlednil i to, že Nejvyšší správní soud již dříve (v rozsudku ze dne 21.12.2005, čj. 4Azs 106/2005-54) judikoval následující: *„Postoj stěžovatele lze charakterizovat jako nesouhlas či nespokojenost se situací v zemi jeho původu, nikoli však jako aktivní politický protest nesoucí s sebou riziko závažného postihu v podobě hrozby uvězněním či nebezpečí pro život či zdraví stěžovatele. V minulosti byla obdobná otázka soudy ve správním soudnictví řešena a např. Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 27.8.2003, čj. 6 A 513/93-29 judikoval, že pouhá nespokojenost se společenským systémem, jeho ekonomickými, sociálními nebo politickými složkami, byť i vyjádřená účastí na masových demonstracích, může být sice důsledkem politického přesvědčení a jeho jevovou stránkou, sama však politické přesvědčení (ve smyslu zákona) netvoří.*

Na tomto místě je třeba podotknout, že azyl je institutem zcela výjimečným, vycházejícím z mezinárodních závazků, umožňující osobám čelícím ve své vlasti vážnému ohrožení života, zdraví nebo svobody ze zákonem striktně vymezených důvodů, nalézt ochranu v jiné zemi. V žádném případě nelze tohoto specifického prostředku využít k legalizaci pobytu

v zemi, kterou si žadatel o azyl vybral pro svůj další život. To platí i tehdy, když pohnutky odchodu ze země původu jsou z lidského hlediska pochopitelné (ztížení podmínek pro podnikání, nesouhlas s rozložením politických sil v zemi, potíže s hledáním zaměstnání, absence perspektivy), avšak se zákonem o azylu vymezenými důvody se nekryjí.“

I z toho je patrné, že úvahy žalovaného byly správné, zejména přistoupil-li k nim fakt zrušení předchozího povoleného pobytu na území ČR a hrozícího vyhoštění, svědčící pro závěr, že skutečným důvodem, proč žalobce o mezinárodní ochranu požádal, byla legalizace jeho pobytu na území ČR. Takový důvod se však míjí se smyslem mezinárodní ochrany jako zvláštního institutu, používaného jen v zákonem vymezených a omezených případech. Svou váhu má zcela jistě i skutečnost, že žalobce byl v r. 2011 (tedy poté, co dle svých slov již začal publikovat své názory) ve Vietnamu na 20 dní na dovolené s přítelkyní, a přesto mu během této doby státní orgány nedělaly žádné problémy.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.**

V Plzni dne 26. června 2017

Za správnost vyhotovení:
Martina Kerberová

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně